

SPRÁVA DAT VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ_

JANA NOVÁK GABRIELOVÁ_

PŘEDSTAVENÍ SPRÁVY DAT

NENÍ DŮLEŽITÉ
MNOŽSTVÍ DAT, ALE
JEJICH PŘESNOST,
ČAS A FORMA, VE
KTERÉ JE
DOSTANEME.

CO JE SPRÁVA DAT?_

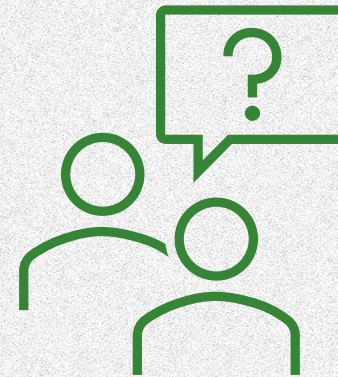
- soubor disciplín zaměřených na celý životní cyklus dat
- zacházení s daty tak, aby byla chráněna jejich důvěryhodnost a hodnota při:
 - jejich vytváření,
 - zpracování,
 - uchovávání,
 - zpřístupňování a
 - využívání.

PROČ SPRÁVA DAT?_

- **kvalitní data**
 - snadno dohledatelná
 - spolehlivá
 - připravená pro další práci
- **sdílení dat mezi úřady**
 - lepší služby
 - méně duplicit
 - úspora času
- **data pro rozhodování**
 - informovaná rozhodnutí
 - snadnější komunikace
 - vyhodnotitelné dopady

PROČ SPRÁVA DAT?_

- spokojenost veřejnosti se službami veřejné správy
- efektivní fungování státu
- důvěra veřejnosti v racionální řízení státu

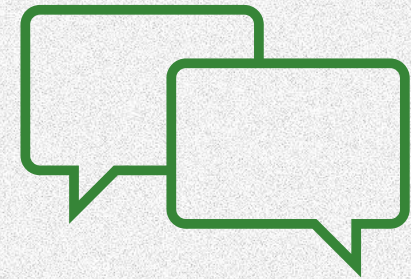

JE SPRÁVA DAT SAMOZŘEJMOSTÍ?_

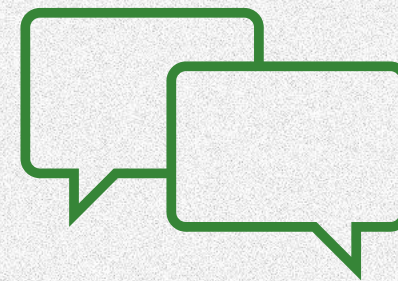
ROZHOVORY S ÚŘADY_

- mapování stavu správy dat ve veřejné správě v roce 2023
- stav každé organizace pohledem standardu správy dat u 34 úřadů
- co se (ne)daří plnit a jak?

CO UKÁZALY ROZHOVORY S ÚŘADY?_

- Správě dat se systematicky věnuje **jen zlomek veřejné správy**.
- Je **obtížné zjistit, zda a kde** určitá **data existují**.
- **Jestli a jak lze data získat** a pracovat s nimi.
- **Znalost dat** i rozvoj IS většinou **v rukou dodavatelů**.
- **Nedostatečná kapacita** a finance pro ICT.

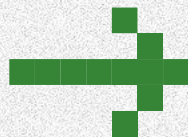

STRATEGIE PRO SPRÁVU DAT VE VEŘEJÉ SPRÁVĚ 2024–2030

STRATEGIE PRO SPRÁVU DAT_

První koncepční materiál ČR,
který se uceleně věnuje
správě dat

Schválena vládou v dubnu
2024

Příprava ČR na budoucnost

STRATEGIE PRO SPRÁVU DAT_

PROČ VZNIKLA

- **Povinnosti dle zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby:**
 - právo občana na využívání dat již poskytnutých státu

- dohledatelná a spolehlivá data veřejné správy,
- sdílení dat mezi úřady,

STRATEGIE PRO SPRÁVU DAT_

PROČ VZNIKLA

- **Schopnost veřejné správy rychle reagovat na nové datové potřeby v případě ohrožení či krize:**
 - efektivita rozhodování státu v krizových situacích

- kvalitní data,
- schopnosti a podmínky pro jejich analytické zpracování

STRATEGIE PRO SPRÁVU DAT_

PROČ VZNIKLA

- **Právní předpisy EU a evropské strategie v oblasti dat:**

- naplnění povinností přicházejících z EU

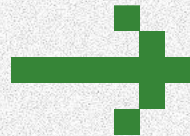

- solidní základ správy dat je ulehčení i nutný předpoklad

STRATEGIE PRO SPRÁVU DAT_

PROČ VZNIKLA

- **Zajištění nezávislosti na dodavateli a kontinuity fungování úřadů při vysoké fluktuaci:**
 - efektivnější řešení přechodu mezi dodavateli informačních systémů,
 - minimalizace problémů spojených s odchodem klíčových pracovníků.
- standardizace a systematický přístup ke správě dat

STRATEGIE PRO SPRÁVU DAT_

KVALITNÍ SPRÁVA DAT V JEDNOTLIVÝCH ÚŘADECH

- jasně stanovit odpovědnosti za data a jejich správu,
- zmapovat oblasti dat spravovaných úřadem a určit ty prioritní,
- inventarizovat a detailně popsat data,
- uplatňovat při řešení změn informačních systémů standardní pravidla a požadavky

STRATEGIE PRO SPRÁVU DAT_

CENTRÁLNÍ PODPORA SPRÁVY DAT VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

- příprava zákona o správě dat,
- vzdělávání a zprostředkování výměny zkušeností práci s daty,
- nástroje na podporu aktivit v oblasti správy dat,
- fungující centrální infrastruktura a služby pro výměnu dat,
- témata správy dat do Informační koncepce ČR

STRATEGIE PRO SPRÁVU DAT_

SDÍLENÍ DAT MEZI ORGÁNY VEŘEJNÉ SPRÁVY PŘI POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB

- najít ve veřejné správě data potřebná pro digitalizaci služeb,
- vytvořit v úřadech služby pro poskytování těchto dat jiným úřadům,
- zajistit v úřadech řešení pro získání dat, která potřebují od jiných úřadů

STRATEGIE PRO SPRÁVU DAT_

VYUŽÍVÁNÍ DAT NA PODPORU ROZHODOVÁNÍ VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

- zajistit publikaci veřejných dat úřadů ve formě otevřených dat,
- zpřístupnit neveřejná data odborné veřejnosti cestou tzv. řízeného přístupu,
- připravit podmínky pro analytické zpracování dat na centrální úrovni i v úřadech

ZÁKON O SPRÁVĚ DAT A ŘÍZENÉM PŘÍSTUPU K DATŮM

ZÁKON O SPRÁVĚ DAT_

PROČ JEJ POTŘEBUJEME?

- nevhodná praxe orgánů veřejné správy při nakládání s daty,
- v legislativě chybí předvídané způsoby, jak k datům získat přístup a využít jejich potenciál,
- implementace Nařízení o evropské správě dat do českého práva,
- přístup k datům, který aktuální legislativa neumožňuje a jsou tak nedostupná,

ZÁKON O SPRÁVĚ DAT_

POVINNOSTI PRO VEŘEJNOU SPRÁVU

- data jako samostatný artefakt s vlastním životním cyklem,
- povinnost řádně spravovat data,
- vznikne právní rámec pro řízený přístup k datům

ZÁKON O SPRÁVĚ DAT_

CO PŘINESE?

- **Kvalitní správa dat a vytváření lokálních katalogů dat:**
- orgány veřejné správy budou mít povinnost vytvořit a průběžně aktualizovat lokální katalogy dat,
- datové slovníky a metadata dat a datových rozhraní,
- snadnější vyhledávání a sdílení dat.

ZÁKON O SPRÁVĚ DAT_

CO PŘINESE?

- **Národní katalog dat:**
- veřejně přístupný zdroj informací o datech veřejné správy,
- místo pro podávání žádostí o řízený přístup k datům veřejné správy.

ZÁKON O SPRÁVĚ DAT_

CO PŘINESE?

- **Řízený přístup k datům:**
- povinnost zpřístupnit na žádost svá data, pokud žadatel splní všechny zákonné náležitosti,
- možnost opakovaně používat data veřejného sektoru pro širokou škálu aktivit,
- dostupnost dat pro vědu, výzkum, média a aplikace, ...

ÚŘADY ZÍSKAJÍ_

- znalost svých dat
- garanci spolehlivosti a kvality dat
- opakované využití dat
- sdílení dat s ostatními úřady
- dohledatelnost dat
- větší efektivitu a transparentnost
- data k dispozici pro vědu, výzkum, analýzy
- data k podpoře rozhodování a řízení
- zlepšení služeb

MINIMÁLNÍ STANDARD SPRÁVY DAT

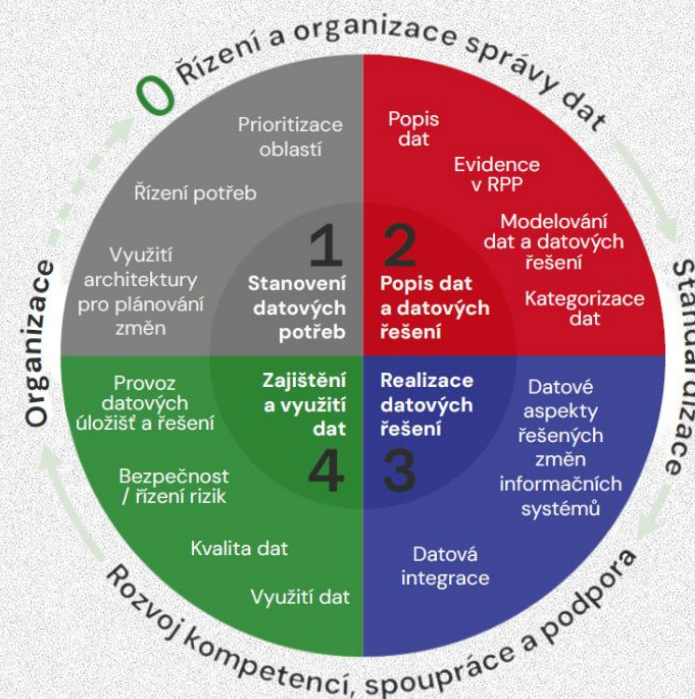
MINIMÁLNÍ STANDARD SPRÁVY DAT_

Pragmatické minimum pro správu dat:

5 oblastí, 13 konkrétních bodů.

Naplnění = solidní základy pro kvalitní správu dat.

Vznik na základě konzultací s experty a rozhovorů s úřady.

0. ŘÍZENÍ A ORGANIZACE SPRÁVY DAT_

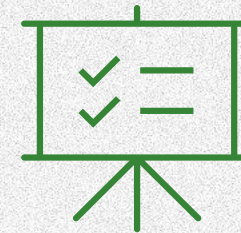
ZAMĚŘENÍ:

- **Organizační, procesní a kompetenční zajištění** správného chování, rozhodování a kontroly v péči o data.

CÍL:

- Vytvořit podmínky a předpoklady pro kvalitní správu dat.

0. ŘÍZENÍ A ORGANIZACE SPRÁVY DAT_

KONKRÉTNÍ KROKY

- Jasně stanovit **odpovědnost za data** úřadu a jejich správu na celkové i věcné úrovni:
 - Garant správy dat
 - Datový architekt
 - Vlastník dat
 - Věcný správce dat
 - Techničtí správci dat
- Vydat a uplatňovat v praxi **interní pravidla pro správu dat**:
 - vnitřní řídicí dokumenty úřadu obsahují pravidla související s dobrou správou dat,...
 - Např. vymezení rolí, základní pravidla pro popis dat, řízení změn IS, řízení kvality a rizik souvisejících s daty.

1. STANOVENÍ DATOVÝCH POTŘEB_

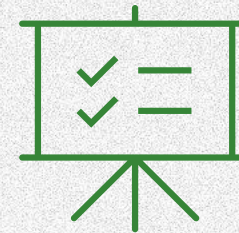
ZAMĚŘENÍ:

- **Zmapování relevantních oblastí dat** a jejich **prioritizace**, identifikace příležitostí a potřeb v těchto oblastech.

CÍL:

- Při správě dat dobře směřovat úsilí a využívat efektivně své zdroje.

1. STANOVENÍ DATOVÝCH POTŘEB_

KONKRÉTNÍ KROKY

- Zmapovat a prioritizovat věcné **oblasti dat**:
 - mít aktuální vymezení věcných oblastí dat a jejich priority
- Stanovit a řídit **datové potřeby** v prioritních oblastech:
 - systematicky identifikovat, popisovat a evidovat příležitosti související s daty a datové potřeby
- Informační koncepce úřadu obsahuje **strategii v oblasti správy dat**:
 - střednědobé a dlouhodobé datové potřeby v prioritních oblastech
 - strategické aktivity směřují ke kvalitní správě dat úřadu

2. POPIS DAT A DATOVÝCH ŘEŠENÍ_

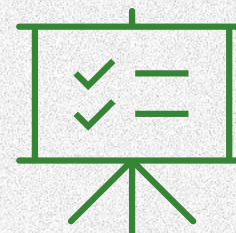
ZAMĚŘENÍ:

- **Inventarizace, evidence, kategorizace, popis,** definice a modelování dat i datových toků a všech IT komponent zapojených do řešení datových potřeb.

CÍL:

- Poskytnout přehled o datech a datových tocích, který je nezbytný pro dohledatelnost, efektivní správu a využívání dat.

2. POPIS DAT A DATOVÝCH ŘEŠENÍ_

KONKRÉTNÍ KROKY

- **Popis dat** a definice jejich významu:
 - aktuální popis struktury a významu dat v informačních systémech
- Vznik a využívání **lokálního katalogu dat**, jeho obsah je součástí národního katalogu dat:
 - lokální katalog dat doplňuje k popisům dat další informace nutné pro jejich dohledatelnost a práci s nimi
- Rozlišení **kategorií dat** a procesy správy dat přizpůsobit jejich specifikům
 - kategorizace podle způsobu získání, sdílení a obsahu údajů
- **Evidence agendových údajů** v Registru práv a povinností
 - subjekty a objekty práva a k nim vedené agendové údaje, které úřad spravuje v prioritních oblastech

3. REALIZACE DATOVÝCH ŘEŠENÍ_

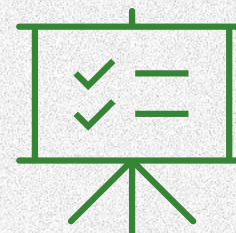
ZAMĚŘENÍ:

- **Implementace nových a rozvoj stávajících datových řešení** tak, aby bylo možné následně data získávat, vytvářet, ukládat, zpracovávat a zpřístupňovat.

CÍL:

- Připravit datová řešení pro naplnění datových potřeb.

3. REALIZACE DATOVÝCH ŘEŠENÍ_

KONKRÉTNÍ KROKY

- Vytvořit **podmínky pro sdílení dat s jinými úřady**
 - Zdrojové systémy dat určených ke sdílení přes propojený datový fond veřejné správy jsou připojeny jako publikační k Informačnímu systému sdílené služby.
- Při zadávání a **řešení změn informačních systémů** zohlednit dopady na data a jejich správu:
 - Např. zapojit do řešení datové role,
 - požadavky na datovou architekturu, dodávané popisy a modely dat,
 - požadavky na otevírání dat nebo jejich sdílení v rámci propojeného datového fondu.

4. ZAJIŠTĚNÍ A VYUŽÍVÁNÍ DAT_

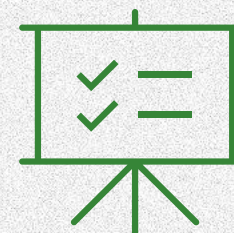
ZAMĚŘENÍ:

- **Provozování datových řešení** = získávání, vytváření, ukládání, zpracování a zpřístupňování dat tak, aby byla zajištěna jejich dostupnost, bezpečnost, kvalita a interoperabilita.
- **Využívání dat** pro analýzy, rozhodování a řízený přístup k datům.

CÍL:

- Kvalitně, bezpečně a efektivně spravovaná a zpřístupněná data a datové produkty, které naplňují datové potřeby.

4. ZAJIŠTĚNÍ A VYUŽÍVÁNÍ DAT_

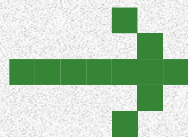
KONKRÉTNÍ KROKY

- Zavést základní postupy pro **zajištění kvality dat**
 - kontrola kvality dat, průběžná náprava nekvalit a prevence nekvality dat v souladu se stanovenými interními pravidly
- Zavést základní **řízení rizik** v oblasti dat:
 - identifikovat a popsat hlavní rizika související s daty,
 - zavést sadu opatření k jejich snížení, eliminaci v souladu s interními pravidly.

CÍL_

Kvalitní správa dat ve veřejné správě

Kvalitní data pro další použití

Digitalizace služeb,
rozhodování státu,
výstupy vědy a výzkumu

SPRÁVA DAT NA PORTÁLU O DATECH_

<https://data.gov.cz/správa-dat/>

DĚKUJI ZA POZORNOST_

PROSTOR PRO VAŠE DOTAZY

Jana Novák Gabrielová

jana.novak.gabrielova@dia.gov.cz

data@dia.gov.cz

DIGITÁLNÍ
A INFORMAČNÍ
AGENTURA_